



## **УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО**

### **СТ А Н О В И Щ Е**

От: *Проф. д-р Свободка Генчева Класова, УНСС, Катедра „Маркетинг и стратегическо планиране“*

*Научна специалност: Маркетинг (Ценова политика)*

Относно: конкурс за **доцент** в Университета за национално и световно стопанство по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Планиране (стратегическо планиране, социално-икономическо развитие, система на националните сметки)“.

Конкурсът е обявен в ДВ, бр. 65 от 08.08.2025 г.

#### **1. Информация за конкурса**

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Маркетинг и стратегическо планиране“, факултет „Управление и администрация“ на УНСС съгласно Решение на АС № 3/25.06.2025. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 3129/07.10.2025 на зам. ректора по НИД на УНСС.

#### **2. Кратка информация за кандидата в конкурса**

В конкурса за доцент участва единствен кандидат – гл. ас. д-р Диана Николова Генкова. Диана Генкова завършва гимназия за чужди езици (испански и английски) в гр. Ловеч през 1999 г. В УНСС последователно получава ОКС „Бакалавър“ и ОКС „Магистър“ по специалност Прогнозиране и планиране. След успешна защита на дисертационен труд на тема: „Фондовете на Европейския съюз и икономическото развитие на България“ през 2013 г. Диана Генкова придобива ОНС „Доктор“ по Икономика, спец. Планиране. От 2005 г. и до днес е главен асистент към катедра „Маркетинг и стратегическо планиране“. Автобиографията, приложеният списък с публикации и участие в проекти показват натрупания преподавателски и изследователски опит, както и стремежа на кандидата към непрекъснато усъвършенстване. Кандидатурата на гл. ас. д-р Диана Генкова за заемане на следващата академична длъжност (доцент в областта на обявения конкурс) е напълно основателна.

#### **3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност**

##### **3.1. Изпълнение на количествените изисквания**

Кандидатът в конкурса изпълнява всички Национални минимални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ съгласно ЗРАСРБ (чл. 26) и Правилника за приложението му (чл. 1а., ал. 1). Публикациите на гл. ас. д-р Диана Генкова са 33 (3 – колективни), като участието ѝ в конкурса е с 15 на брой. От тях: 1 монография (самостоятелен хабилизационен труд); 1 книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“; 1 университетски учебник; 1 статия на английски език, публикувана в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (Scopus); 11 статии и

доклади от участия в международни и национални научни конференции, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране. Повечето от тях са индексирани като вторична база данни он лайн (CEEOL, EBSCO host, РИНЦ Science Index). Участието на кандидата в конкурса е с достатъчна по брой и по обем научна продукция. Всички публикации са свързани с темата и направлението на обявения конкурс. Те не повтарят тези, посочени при придобиването на образователната и научна степен „доктор“. От справката с цитиранията се вижда, че гл. ас. Диана Генкова е обявила 9 цитирания. Три от тях са в чуждестранни научни издания, което свидетелства за общественото признание на научните ѝ публикации не само в страната, но и извън нея.

По групи изисквания от А, Б, В, Г, Д и Е при минимален праг 400 точки кандидатът има 433 точки. Той отговаря и на допълнителните изисквания за УНСС, отнасящи се до учебната и научно изследователската дейност. Д-р Диана Генкова е участвала в 5 университетски и национални научноизследователски проекта; разработила е няколко лекционни курсове и учебни програми – 7 за ОКС „Бакалавър“ и 5 за ОКС „Магистър“, една от които е в съавторство; тя е с изпълнена аудиторна заетост в УНСС; води упражнения и лекции на български и на английски езици. Общата сума по групи изисквания от Ж, З, И и К е 946 при необходими 320 точки. Общият брой точки от раздели I и II е 1379 при минималните за длъжността „доцент“ 720 точки.

### **3.2. Изпълнение на качествените изисквания**

От представената Карта за изпълнение на качествените изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ в УНСС и приложените доказателства към нея се вижда, че гл. ас. Д. Генкова е лектор с категоричен принос в преподавателското, учебното и педагогическото развитие. Някои от многобройните ѝ изяви са: членство в национални научни организации и в програмни съвети за провеждане на няколко научни конференции; изготвяне на експертни становища и анализи за държавни институции и бизнес организации; разработване на учебни курсове и програми на български и английски езици, вкл. и на такива в електронна среда, рецензент към международно списание, индексирано в SCOPUS. Тя е сериозен преподавател и учен с близо 17-годишен опит, който сполучливо използва за развитие на нови изследователски направления, за отразяване на най-новите достижения в икономическия анализ при осъвременяване на провежданите от нея учебни курсове. Един типичен пример за това е извеждане на Input-Output метода за описание и изследване на икономиката от дисциплината „Система на националните сметки“ и превръщането му в предмет на самостоятелен учебен курс – Анализ „разходи – продукция“, подготвен и преподаван на английски език от д-р Диана Генкова. Подчертан е интересът на студентите към водените от нея избираеми дисциплини. С цялостната си дейност гл. ас. д-р Диана Генкова работи за добрия имидж на университета, като отстоява интересите на катедра „Маркетинг и стратегическо планиране“.

Съгласно решение на Съвета по хабилитация на УНСС (протокол 10/7.05.2025 г.) кандидатурата на гл. ас. д-р Диана Генкова отговаря на количествените и качествените изисквания, приети от Академичния съвет на УНСС за заемане на академична длъжност „доцент“.

### **4. Оценка на учебно-преподавателската дейност**

Изпълнената аудиторна заетост на кандидата за доцент за периода 2015-2025 г. е 1278 ч. лекции и 2448 ч. упражнения пред ОКС „Бакалавър“ и 879 ч. лекции пред ОКС „Магистър“. В рамките на същия период са изнесени 520 ч. лекции и 540 ч. упражнения на английски език пред ОКС „Бакалавър“. Тази заетост в многобройните дисциплини

по тематика от направлението на конкурса, които води гл. ас. д-р Диана Генкова, свидетелства за отлични познания и висока степен на подготовка за заемане на академичната длъжност по конкурса.

## **5. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации**

Представените 15 публикации са по тематика в трите направления в областта на планирането, по които е обявен конкурсът, а именно: стратегическо планиране, социално-икономическо развитие и система на националните сметки. Те трудно могат да се разграничат, тъй като са взаимно обусловящи се и присъстват едновременно в почти всички от научните трудове.

Монографията на тема: „Доходът на България в условията на европеизация на българската икономика“ (т. 1 от списъка) заслужава висока оценка. Тя, както и книгата (т. 2 от списъка), а също и някои други публикации, са посветени на изключително актуални и интересни въпроси, отнасящи се до необходимостта от приспособяване на устройствения модел и режима на функциониране на вътрешната икономика на България към стандартите на ЕС в процеса на присъединяване на страната към него. В монографията се търси отговор на въпроса: „Дали осъществяването на структурни промени са произвели като ефект повишаване на икономическия потенциал на страната?“ Акцентът се поставя върху необходимостта от адекватно интерпретиране на икономическите резултати и показателите, с които те се измерват. В икономическата теория монетарният аспект на икономическите резултати се представя с понятието „доход“. Той е анализиран от позициите на макроикономиката на съвременното национално стопанство, което продължава да играе важна роля за регулиране на икономическите процеси дори и в условията на глобализация и регионална икономическа интеграция. Именно тази е отправната теза на теоретичния и емпиричен анализ, чрез който се намира решение на поставения въпрос.

Учебникът „Система на икономическата информация. Методологията на системата на националните сметки“ (т. 3 от списъка) представя организирането на икономическата информация на съвременния етап в съвкупност от сметки и свързани показатели, илюстрирани с базисни примери.

Някои от по важните научни и научно приложни резултати в качеството им на приноси, които се съдържат в коментиранияте и в останалите публикации, са:

### **Теоретико – методологични:**

- Теоретично определяне на икономиката за целите на системата на икономическата информация по модела на СНС. Доразвита и обогатена е теорията и методологията за организиране на икономическата информация за пазарните стопанства според актуалната версия на Системата на националните сметки (СНС'2008) и на Европейската система от сметки (ЕСС'2010).
- Изведени аргументи в полза на използването на дохода като базисен параметър на съвременната икономика. Уточнени са теоретично трите кръга на разпределението на дохода на националното стопанство, които определят различни аспекти на икономическия потенциал на страните. Установено е, че съответстващите на тези аспекти показатели за дохода имат специфични аналитични възможности, поради което всеки от тях е необходим и не може да бъде изключен (изхвърлен) от системата на икономическата информация.
- Представена съвкупност от критерии за оценка на количеството и качеството на икономическите резултати, причините и трудностите при тяхното интерпретиране.

- Разработен теоретичен продуктов модел на крайното потребление. Методологията на анализа е построена върху две носещи колони – човешките потребности, база за класифицирането на които е мотивационната теория на Маслоу, и икономиката, представена от благата за крайното потребление на обществото през определен период (година).
- Разгледана съдържателната страна на стратегическото планиране. Обоснована диалектичната връзка между стратегическото мислене и стратегическото планиране в управлението на икономическите системи. Класифицирани са условията, при които философията на стратегическото планиране е приложима и дава резултат.

#### **Практико приложни:**

- Обвързване на теретичните уточнения в методологията на СНС (ЕСС) с възможностите за прилагането им в българската практика при събиране и обработване на икономическата информация за целите на макроикономическата статистика.
- Емпирично изследване за икономиката на България през периода 2000 – 2020 г. по уточнените според теорията характеристики на националния доход. Оценени са структурните промени в дохода на България през разглеждания период. Те са използвани като критерии за оценка на напредъка на България към превръщането на националното стопанство в конкурентна пазарна икономика и към неговото успешно интегриране в икономиката на ЕС.
- Анализ и произтичащи от него препоръки, свързани с институционалната интеграция на страната в ЕС, в т.ч. формирането и разпределението на дохода на страните, пълноправни членки на интеграционната общност; основните рискове, на които е изложена една страна, желаеща да се включи в институционалната интеграция на ЕС; постигнатите от страната резултати при провеждането на кохезионната политика на ЕС на присъединяването си към ЕС.
- Емпирично тестване на продуктовия модел на крайното потребление, резултатите от което показват статистически значима йерархичност между 5-те категории продукти (по Маслоу), както и силна положителна връзка между 5-категорийната продуктова структура на крайното потребление и нивото на социално-икономическия стандарт на страните, мерено с БВП на човек от населението .
- Експериментиране на методиките за изчисляване на широко популярните икономически показатели, които са основи на емпиричния икономически анализ.

#### **6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси**

Гл. ас. д-р Диана Генкова е представила подробна справка на своите приноси, които са нейно лично дело. В научната продукция на кандидата действително се съдържат посочените научни и научно приложни приноси, които са от теоретично, методологическо и практическо естество. Те обогатяват научните знания и предлагат решения на конкретни проблеми в областта на планирането. Повечето от изведените научни резултати могат да са от полза за студентите, които обучава кандидата, за специалистите икономисти, както и за широката научна общност.

#### **7. Основни критични бележки**

Нямам критични бележки. Препоръката ми към кандидата е да използва постигнатите резултати като изходна база за продължаващи изследвания.

## 8. Заключение

Становището ми по конкурса за академичната длъжност „доцент“ с единствен участник гл. ас. д-р Диана Генкова е положително. Научното ѝ творчество се отличава със сериозност, задълбоченост и иновативност. Кандидатът е утвърден преподавател в областта на планирането с доказана възможност за тясно свързване на научноизследователската, научно-приложна и учебно преподавателска дейност.

Общата оценка по критериите и показателите за учебната и научноизследователска дейност показва, че кандидатурата на д-р Диана Генкова изцяло отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“. Това ми дава основание с пълна увереност да препоръчам на научното жури да избере гл. ас. д-р Диана Генкова за академична длъжност „доцент“ по професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност „Планиране (стратегическо планиране, социално-икономическо развитие, система на националните сметки)“.

София

октомври 2025 г.

.....

х. проф. д-р С. Класова



## UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

### STATEMENT

From: *Prof. Dr. Svobodka Gencheva Klasova, UNWE, Department of Marketing and Strategic Planning*

*Scientific specialty: Marketing (Pricing Policy)*

Re: Competition for **associate professor** at the University of National and World Economy in professional field 3.8. Economics, scientific specialty "Planning (strategic planning, socio-economic development, system of national accounts)".

The competition was announced in State Gazette No. 65 of 08.08.2025.

#### **1. Information about the competition**

The competition is announced for the needs of the Department of Marketing and Strategic Planning, Faculty of Management and Administration, UNWE pursuant to Decision No. 3/25.06.2025 of the Academic Council. I am a member of the Scientific Jury for the competition pursuant to Order No. 3129 / 07.10.2025 of the Vice-Rector for Scientific Research at the University of National and World Economy.

#### **2. Brief information about the candidate in the competition**

There is only one candidate in the competition for associate professor – Senior Assistant Professor Diana Nikolova Genkova, PhD. Diana Genkova graduated from a foreign language high school (Spanish and English) in Lovech in 1999. She obtained a Bachelor's degree and a Master's degree in Forecasting and Planning from the University of National and World Economy. After successfully defending her dissertation on "European Union Funds and the Economic Development of Bulgaria" in 2013, Diana Genkova obtained a Doctorate in Economics, specializing in Planning. Since 2005, she has been a senior assistant at the Department of Marketing and Strategic Planning. Her CV, the attached list of publications, and participation in projects demonstrate her accumulated teaching and research experience, as well as her commitment to continuous improvement. The candidacy of Senior Assistant Professor Diana Genkova, PhD, for the next academic position (associate professor in the field of the announced competition) is fully justified.

#### **3. Fulfilment of the requirements for the academic position**

##### **3.1. Fulfilment of quantitative requirements**

The candidate in the competition fulfils all the National Minimum Requirements for the academic position of "associate professor" in accordance with the Academic Staff Development Act (Art. 26) and the Regulations for its application (Art. 1a, para. 1). Senior Assistant Professor Diana Genkova has 33 publications (3 of which are collective), 15 of which are included in the competition. Of these: 1 monograph (independent habilitation thesis); 1 book based on a defended dissertation for the award of the educational and scientific degree of "doctor"; 1 university textbook; 1 article in English, published in scientific journals, referenced and indexed in world-renowned scientific information databases (Scopus); 11 articles and reports from participation in

international and national scientific conferences, published in non-referenced journals with scientific review. Most of them are indexed as a secondary online database (CEEOL, EBSCO host, RINC Science Index). The candidate's participation in the competition is sufficient in terms of the number and volume of scientific publications. All publications are related to the topic and direction of the announced competition. They do not repeat those listed in the acquisition of the educational and scientific degree "doctor". The citation report shows that Senior Assistant Professor Diana Genkova has 9 citations. Three of them are in foreign scientific publications, which shows that her scientific publications are recognized not only in Bulgaria but also abroad.

In groups A, B, C, D, E, and F, with a minimum threshold of 400 points, the candidate has 433 points. He also meets the additional requirements for UNWE relating to teaching and research activities. Dr. Diana Genkova has participated in 5 university and national research projects; she has developed several lecture courses and curricula – 7 for Bachelor's degree programs and 5 for Master's degree programs, one of which is co-authored; she has fulfilled her teaching load at UNWE; She conducts exercises and lectures in Bulgarian and English. The total number of points for groups of requirements from G, Z, I, and K is 946, with 320 points required. The total number of points from sections I and II is 1379, with a minimum of 720 points required for the position of "associate professor."

### **3.2. Fulfilment of quality requirements**

The submitted Card for fulfilment of quality requirements for the academic position of "associate professor" at UNWE and the evidence attached to it show that Senior Assistant Professor D. Genkova is a lecturer with a definite contribution to teaching, learning and pedagogical development. Some of her numerous achievements include: membership in national scientific organizations and program councils for the conduct of several scientific conferences; preparation of expert opinions and analyses for state institutions and business organisations; development of training courses and programmes in Bulgarian and English, including those in an electronic environment; reviewer for an international journal indexed in SCOPUS. She is a serious teacher and scholar with nearly 17 years of experience, which she successfully uses to develop new research areas and reflect the latest achievements in economic analysis in updating her courses. A typical example of this is the introduction of the Input-Output method for describing and studying the economy from the discipline "System of National Accounts" and its transformation into a separate course - "Cost-Production Analysis", prepared and taught in English by Dr. Diana Genkova. The interest of students in the elective courses she teaches is evident. Through her overall activity, Senior Assistant Professor Diana Genkova works to promote the good image of the university by defending the interests of the Department of Marketing and Strategic Planning.

According to the decision of the Habilitation Council of the UNWE (Minutes 10/7.05.2025) the candidacy of Senior Assistant Professor Diana Genkova meets the quantitative and qualitative requirements adopted by the Academic Council of the UNWE for the academic position of "associate professor."

### **4. Assessment of teaching and lecturing activities**

The candidate for associate professor has completed 1278 hours of lectures and 2448 hours of seminars for bachelor's degree students and 879 hours of lectures for master's degree students during the period 2015-2025. During the same period, 520 hours of lectures and 540 hours of seminars in English were delivered to Bachelor's degree students. This workload in the numerous disciplines related to the subject area of the competition, led by Senior Assistant Professor Diana Genkova, attests to her excellent knowledge and high level of preparation for the academic position in the competition.

## **5. Brief description of the scientific works/publications presented**

The 15 publications presented cover the three areas of planning specified in the competition announcement, namely: strategic planning, socio-economic development, and the system of national accounts. They are difficult to distinguish as they are interdependent and appear simultaneously in almost all of the scientific papers.

The monograph on "Bulgaria's income in the context of the Europeanization of the Bulgarian economy" (item 1 on the list) deserves high praise. It, as well as the book (item 2 on the list), as well as some other publications, are devoted to extremely topical and interesting issues related to the need to adapt the structural model and functioning of Bulgaria's domestic economy to EU's model and principles. The answer to the question: "Have the structural changes brought about an increase in the country's economic potential?" is under discussion. The emphasis is placed on the need for adequate interpretation of economic results and the indicators used to measure them. In economic theory, the monetary aspect of economic results is represented by the concept of "income." It is analyzed from the perspective of the macroeconomics of the modern national economy, which continues to play an important role in regulating economic processes even in the context of globalization and regional economic integration. This is precisely the starting point for the theoretical and empirical analysis used to find a solution to the question posed.

The textbook "Economic Information System. Methodology of the System of National Accounts" (item 3 on the list) presents the organization of economic information at the present stage in a set of accounts and related indicators, illustrated with basic examples.

Some of the most important scientific and applied scientific results in terms of their contribution, contained in the publications discussed and in other publications, are:

### **Theoretical and methodological:**

- Theoretical definition of the economy for the purposes of the economic information system based on the SNA model. The theory and methodology for organizing economic information for market economies according to the current version of the System of National Accounts (SNA 2008) and the European System of Accounts (ESA 2010) have been further developed and enriched.
- Arguments have been put forward in favor of using income as a basic parameter of the modern economy. The three circles of income distribution in the national economy, which determine different aspects of the economic potential of countries, have been theoretically clarified. It has been established that the income indicators corresponding to these aspects have specific analytical capabilities, which is why each of them is necessary and cannot be excluded (discarded) from the economic information system.
- A set of criteria for assessing the quantity and quality of economic results, the reasons for and difficulties in interpreting them.
- A theoretical product model of final consumption has been developed. The methodology of the analysis is based on two pillars – human needs, classified according to Maslow's motivational theory, and the economy, represented by the goods for final consumption of society during a given period (year).
- The content of strategic planning is examined. The dialectical relationship between strategic thinking and strategic planning in the management of economic systems is substantiated. The conditions under which the philosophy of strategic planning is applicable and effective are classified.

### **Practical applications:**

- Linking theoretical clarifications in the SNA (ESA) methodology with the possibilities for their application in Bulgarian practice in the collection and processing of economic information for the purposes of macroeconomic statistics.
- Empirical study of the Bulgarian economy in the period 2000–2020 based on the characteristics of national income specified in the theory. The structural changes in Bulgaria's income during the period under review are assessed. They are used as criteria for assessing Bulgaria's progress towards transforming its national economy into a competitive market economy and its successful integration into the EU's economy.
- Analysis and resulting recommendations related to the country's institutional integration into the EU, including the formation and distribution of income among countries that are full members of the integration community; the main risks to which a country wishing to join the EU's institutional integration is exposed; the results achieved by the country in implementing the EU's cohesion policy upon its accession to the EU.
- Empirical testing of the final consumption product model, the results of which show a statistically significant hierarchy between the five product categories (according to Maslow), as well as a strong positive correlation between the five-category product structure of final consumption and the level of socio-economic standard of the countries, measured by GDP per capita.
- Experimentation with methods for calculating widely popular economic indicators, which are the basis of empirical economic analysis.

### **6. Synthesized assessment of the main scientific and applied scientific contributions**

Senior Assistant Professor Diana Genkova has presented a detailed report on her contributions, which are her own personal work. The candidate's scientific output does indeed contain the aforementioned scientific and applied scientific contributions, which are theoretical, methodological, and practical in nature. They enrich scientific knowledge and offer solutions to specific problems in the field of planning. Most of the scientific results presented can be useful for the students taught by the candidate, for professional economists, as well as for the wider scientific community.

### **7. Main critical remarks**

I have no critical remarks. My recommendation to the candidate is to use the achieved results as a starting point for further research.

### **8. Conclusion**

My opinion on the competition for the academic position of "associate professor" with the sole participant, Senior Assistant Professor Diana Genkova, PhD, is positive. Her scientific work is distinguished by its seriousness, depth, and innovation. The candidate is an established lecturer in the field of planning with a proven ability to closely link scientific research, scientific application, and teaching activities.

The overall assessment based on the criteria and indicators for teaching and research activities shows that Dr. Diana Genkova's candidacy fully meets the requirements for the academic position of "associate professor." This gives me every reason to recommend with full confidence that the scientific jury select Senior Assistant Professor Dr. Diana Genkova for the academic position of "associate professor" in professional field 3.8 Economics, scientific specialty "Planning (strategic planning, socio-economic development, system of national accounts).

Sofia

October 2025

.....

Prof. Dr. S. Klasova